

Warszawa, dnia 29 grudnia 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Anna Streżyńska

BM-WP.073.45.2015

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL	2015 -12- 31
ZAL	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 grudnia 2015 r. (VIII.420.2014.AKB), w sprawie *dostosowania wszystkich publicznych serwisów internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami*, uprzejmie informuję, że pełna dostępność publicznych serwisów internetowych podmiotów publicznych jest, jak Pan wskazał w swoim wystąpieniu, obowiązkiem wszystkich podmiotów określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.)

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie *Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 526, z późn. zm.) na podmiotach wskazanych w przywołanej ustawie ciąży obowiązek dostosowania swoich serwisów internetowych do wymogów określonych rozporządzeniem. Wychodząc naprzeciw wyzwaniom stojącym przed podmiotami publicznymi, przewidziano ponad 3-letnie *vacatio legis*, które powinno pozwolić podmiotom publicznym na dostosowanie swoich serwisów. Brak dostosowania części z instytucji publicznych do przepisów wynikających z ww. rozporządzenia Rady Ministrów jest odpowiedzialnością tych organów administracji publicznej.

Minister właściwy ds. informatyzacji, w trosce o poprawę sytuacji, która wynika z cytowanych przez Rzecznika badań, prowadzi działania wspierające. Do takowych zaliczyć można fakt, iż w 2015 r. ogłoszono i przeprowadzono konkurs, którego przedmiotem było dofinansowanie budowy lub dostosowanie stron internetowych podmiotów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Minister Cyfryzacji wprowadził zatem mechanizm finansowy ułatwiający spełnienie wymogu zapewnienia w systemach teleinformatycznych podmiotów realizujących zadania publiczne, służących prezentacji zasobów informacji, wymagań Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0), z uwzględnieniem poziomu AA, określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji

w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. 2012 r., poz. 526).

Jednocześnie należy dodać, iż aktualnie trwają prace legislacyjne nad przyjęciem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie *dostępności stron internetowych podmiotów publicznych*. Ministerstwo Cyfryzacji bierze aktywny udział w powyższych konsultacjach. Docelowe przyjęcie dyrektywy wzmocni obowiązujące w tym obszarze przepisy krajowe. Jednocześnie, wprowadzenie dyrektywy pozwoli silniej oddziaływać na podmioty publiczne w zakresie wykonywania obowiązujących regulacji prawnych.

W latach 2014 – 2015 MC przeprowadziło dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pod nazwą *Działania na rzecz poprawy dostępności zasobów i serwisów internetowych dla osób niepełnosprawnych i seniorów*.

W roku 2014 r. celem zadania było przeprowadzenie działań, skutkujących podniesieniem świadomości i wiedzy twórców stron www, administratorów i redaktorów treści cyfrowych na temat przygotowywania produktów dostępnych dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym ze względu na wiek lub niepełnosprawność. Dofinansowane zostały dwa projekty na łączną sumę 1 414 890 zł.

W ramach projektu fundacji *Widzialni Polska Akademia Dostępności* przeprowadzono badania walidacyjne 500 serwisów www podmiotów realizujących zadania publiczne, zakończone raportem. Przygotowano cztery kursy e-learningowe z zakresu dostępności produktów cyfrowych dla osób zajmujących się tworzeniem i administrowaniem stronami www.

Na uruchomionym serwisie <http://www.pad.widzialni.org> zamieszczonych zostało 180 szablonów wraz z systemem zarządzania treścią. Są to gotowe serwisy internetowe i BIP spełniające wymogi WCAG 2.0. Ponad 100 podmiotów uruchomiło własne, dostępne strony na szablonach PAD, między innymi Biuro Pełnomocnika Rządu ds. osób niepełnosprawnych <http://www.niepelnosprawni.gov.pl> oraz wiele jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach projektu *Postaw na dostępność Akcja przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu osób niepełnosprawnych i seniorów* Fundacji Szansa dla Niewidomych zrealizowano 32 szkolenia w 16 miastach Polski z zakresu wiedzy o tworzeniu stron internetowych i treści zgodnie ze standardem WCAG 2.0, opracowano i wydano podręcznik - samouczek dla webmasterów i redaktorów treści cyfrowych oraz specjalne wydanie miesięcznika poświęconemu zagadnieniu dostępności.

W czerwcu 2015 r. rozstrzygnięty został otwarty konkurs na realizację zadania publicznego pod nazwą *Działania na rzecz poprawy dostępności zasobów i serwisów internetowych dla osób niepełnosprawnych i seniorów*. Za priorytetowe uznano obszary interwencji w ramach działań:

- Przeprowadzenie szkoleń i warsztatów na temat tworzenia dostępnych treści cyfrowych; planowania i przeprowadzania procesu dostosowania strony do wymogów WCAG 2.0 (w tym określenie zakresu działań wdrożeniowych i audytu).

- Budowa i rozwój istniejących narzędzi wspomagających tworzenie dostępnych treści w tym dokumentów i plików multimedialnych.
- Udzielanie wielokanałowego, eksperckiego wsparcia technicznego dla redaktorów treści cyfrowych w zakresie budowania dostępnych treści cyfrowych.
- Promocja dobrych praktyk poprzez opracowanie i upowszechnianie wytycznych i zaleceń dotyczących tworzenia dostępnych treści i dokumentów do wykorzystania przez urzędy administracji publicznej.

Wybrano 5 projektów o łącznej wartości 2 000 000 zł, których realizacja zakończyła się 15 grudnia 2015 r. Wyłonione projekty cechują się różnorodnym charakterem i wzajemną komplementarnością:

- *Urząd dla każdego – poprawa dostępności serwisów internetowych Powiatowych Urzędów Pracy* Fundacja Aktywizacja. Celem projektu była poprawa dostępności serwisów internetowych Powiatowych Urzędów Pracy. Osiągnięcie rezultatów założono poprzez prowadzenie działań szkoleniowych skierowanych do pracowników PUP odpowiedzialnych za serwisy internetowe oraz za zamieszczane na nich treści. Szkolenia zostały poprzedzone audytem stron, diagnozującym sytuację wyjściową stanowiącym podstawę do doboru szkoleń. Opracowany został poradnik dotyczący problematyki niepełnosprawności i wynikających z niej potrzeb w zakresie dostępności oraz zawierający informacje dotyczące tworzenia dostępnych zasobów. Po zakończeniu szkoleń pracownicy PUP mieli możliwość skorzystania z doradztwa specjalistów drogą telefoniczną lub mailową. Ostatnią fazą projektu było przeprowadzenie audytu końcowego wraz z przekazaniem rekomendacji dotyczących dostosowywania stron www do wymogów WCAG 2.0.
- *Internet bez barier. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do treści cyfrowych* Stowarzyszenia Edukacja i Nauka <http://wcag.stowarzyszenie.edu.pl> – realizacja projektu przewidywała: Przygotowanie i przeprowadzenie badań diagnostycznych 120 stron www administracji publicznej pod kątem dostępności publikowanych treści i zgodności ze standardem WCAG 2.0. Stworzenie narzędzi informatycznych: *bibliotek javascript, test usability*, wspomagających pracę administratorów i redaktorów stron internetowych w prowadzeniu stron w sposób dostępny i zgodny ze standardem WCAG 2.0. Opracowanie platformy e-learningowej zawierającej 25 bloków tematycznych związanych z tworzeniem i publikowaniem dostępnych treści cyfrowych zgodnych ze standardem WCAG 2.0. Opracowanie standardów do stosowania przy przygotowywaniu SIWZ do zamówień stron internetowych oraz przy procedurze odbiorczej wykonanych stron internetowych. Prowadzenie konsultacji eksperckich dla 180 instytucji, których strony www wymagają dostosowania do wymogów dostępności. Konsultacje były prowadzone przez programistów doświadczonych w zakresie WCAG 2.0 w wymiarze 2 godzinnym. Organizacja 16 informacyjnych spotkań wojewódzkich o tematyce dostępności. Opracowanie

i dystrybucja podręcznika w wersji elektronicznej o tematyce dostępności stron internetowych skierowanego do webmasterów i administratorów stron internetowych.

- *Droga do dostępności 2015* Towarzystwa Tłumaczy i Wykładowców języka migowego GEST <http://dostepni2015.pl/> – realizacja projektu przewidywała: przeprowadzanie analizy realizacji dostosowania stron podmiotów realizujących zadania publiczne do WCAG 2.0 oraz poziomu wiedzy redaktorów, zakończonej raportem. Opracowanie platformy e-learningowej z 7 kursami o tematyce dostępności. Przeprowadzenie 16 szkoleń dla osób uczestniczących w tworzeniu i redagowaniu różnego rodzaju treści w Internecie, zarządzających serwisami internetowymi, po jednym w każdym województwie. Prowadzenie wsparcia typu *helpdesk* pod postacią dyżurów infolinii ekspertów z dziedziny oraz publikacja materiałów edukacyjnych o standardzie WCAG 2.0.
- *Polski Walidator Dostępności „PWD online”* Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Doliny Gubra <http://pwd.dolinagubra.pl> – w ramach projektu powstało narzędzie informatyczne do weryfikacji wybranych metryk serwisów internetowych pod kątem ich dostępności oraz użyteczności dla osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność są zagrożone wykluczeniem cyfrowym oraz zgodności ze standardem WCAG 2.0. Dodatkowo na stronie projektu publikowana jest lista przebadanych stron i ich poziom dostosowania do wybranych metryk WCAG 2.0. W ramach projektu opracowano również 18 szablonów dostępnych stron do najpopularniejszych systemów zarządzania treścią (CMS): Wordpress, Joomla! i Drupal.
- *Polska Akademia Dostępności - Wsparcie i Rozwój* Fundacji Widzialni <http://www.pad.widzialni.org> – jest to kontynuacja projektu *Polska Akademia Dostępności*, na którego wsparcie, w 2014 r. została przekazana dotacja w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego. W ramach projektu zostały przeprowadzone szkolenia i warsztaty nt. tworzenia dostępnych treści dla pracowników administracji centralnej oraz administracji samorządowej i jednostek im podległych. Prowadzone było wsparcie i pomoc techniczna dla programistów, administratorów redaktorów stron www, poprzez uruchomienie i działanie dedykowanej telefonicznej pomocy technicznej i *Wirtualnego Biura Ekspertkiego*. Rozwinięta o nowy kurs została platforma e-learningowa. Zostały również opracowane nowe szablony dostępnych stron internetowych dla serwisów opartych o system zarządzania treścią Wordpress.
- *Kuźnia Dostępnych Stron* Fundacji PCJ Otwarte Źródła i Spółdzielni socjalnej FADO <http://dostepny.joomla.pl> – projekt zakładał realizację: 96 szablonów dostępnych stron internetowych opartych na CMS Joomla!. Zostało zaprojektowanych i udostępnionych 8 pakietów startowych serwisów internetowych dla gmin oraz innych podmiotów realizujących zadania publiczne. W trzech wariantach –

z funkcjonalnością Biuletynu Informacji Publicznej, bez funkcjonalności BIP oraz tylko z funkcjonalnością BIP. Przeprowadzenie 12 szkoleń przygotowujących pracowników starostw i urzędów miejskich do roli rzeczników dostępności witryn internetowych oraz przeprowadzenie przez rzeczników dostępności około 100 seminariów w miastach i powiatach.

Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi działania informacyjne i edukacyjne z zakresu problematyki dostępności stron internetowych dla osób niepełnosprawnych. Na stronie głównej MC <https://mc.gov.pl/> znajduje się widoczny odnośnik do stworzonej bazy wiedzy o dostępności <https://mc.gov.pl/projekty/baza-wiedzy-o-dostepnosc>. Jest to zbiór informacji, narzędzi oraz pomocnych produktów wytworzonych w ramach otwartych konkursów ofert. Istotnym elementem bazy wiedzy o dostępności jest mapa dostępności. Dokument został opracowany przez działającą, przy wsparciu MC, w ramach Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych w Polsce, grupę ds. dostępności zasobów internetowych. Dokument stanowi zbiór istotnych informacji skierowanych do pracowników podmiotów realizujących działania publiczne, niezbędnych w procesie zamówienia nowej dostępnej strony internetowej lub usługi dostosowania już istniejącej. Warto również zaznaczyć, że wyniki przeprowadzonych audytów pozwalają stwierdzić, że strona internetowa MC jest dostępna dla osób niepełnosprawnych zgodnie ze wymaganiami standardu WCAG 2.0 na poziomie AA.

W ramach Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych w Polsce przy wsparciu MC działa grupa zrzeszająca organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką dostępności. Celem działań grupy jest m. in.: wskazywanie dobrych praktyk w przygotowywaniu produktów dostępnych dla wszystkich użytkowników, promowanie rozwiązań zwiększających dostępność, organizacja warsztatów i seminariów poświęconych tworzeniu i zarządzaniu serwisami internetowymi.

Z wyrazami szacunku,

Minister Cyfryzacji
Anna Streżyńska

/podpisano elektronicznie/